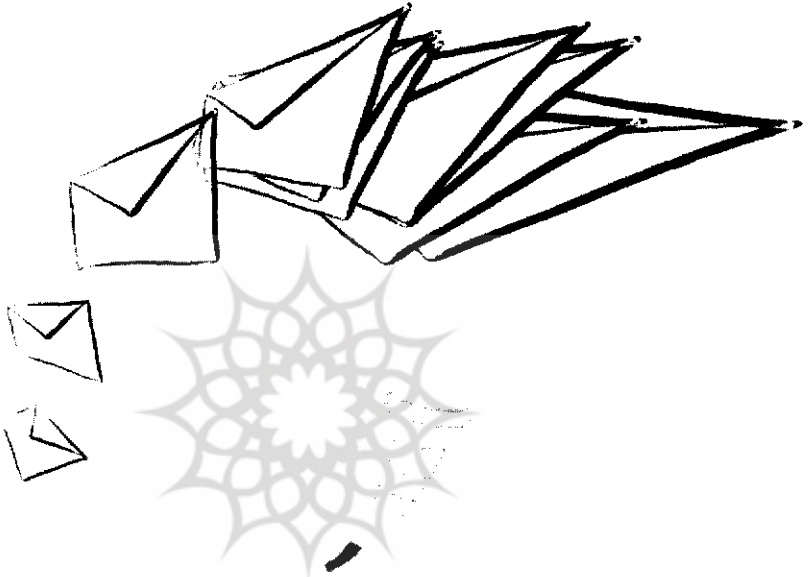
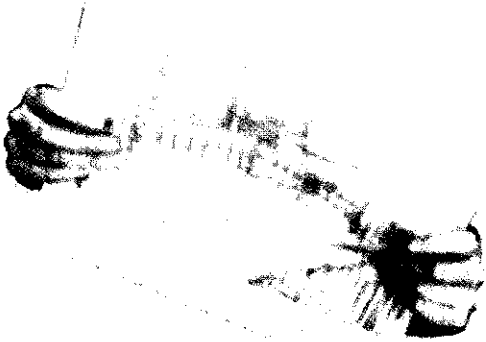

نگاہ دانشوران الحیاء در

پروہ شگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی

بیانات: به نظر جناب عالی الحیاة در بین کتب مشابه از چه جایگاهی برخوردار است؟

دکتر صادق آینه‌وند: الحیاة، دایرة‌المعارفی است روش‌مند که با دو هدف نوشته شده است:

- الف: جمع‌آوری متون منقح و صحیح از احادیث و روایات شیعه؛
- ب: تبویب و سامان‌دهی معرفتی آن احادیث و روایات.

شاید در میان کتب حدیثی شیعه - سوای کتاب وسائل الشیعه‌ی شیخ حر عاملی که برای منظوری خاص تنظیم شده - بعد از کتاب ارزشمند تحف العقول، کتاب شریف الحیاة دومین مجموعه در تاریخ تدوین روایی شیعه است که روش‌مند و هدف‌مند تنظیم شده و می‌تواند، غیر متخصصان را هم در استفاده از حدیث سودمند افتد.

ویژگی دیگر این مجموعه، که مؤلفان گرانقدر آن مد نظر داشته‌اند، عترت است که مفسر و مبین کتاب‌اند، از این رو از کتاب آغاز کرده‌اند و از عترت در تفسیر وحی سود برده‌اند. و این همان هدف بلندی است که در تمام مجموعه بر یک نسق پیش‌رفته است.

بیّنات: علل توجه به الحیاة و حسن استقبال از آن در میان فرهیختگان چیست؟
 دکترصادق آینه‌وند: شاید در پاسخ شماره‌ی ۱ کمی اشاره کردم، ولی خلاصه می‌گویم: انسجام، نسق معرفتی، تلائم و مؤانست، زمان‌شناسی، شناخت درجات معرفتی مخاطبان، نشر روان عربی و فارسی (ترجمه) و پاسخ‌گویی به نیازهای نسل و عصر، همه زمینه‌ساز استقبال فرهیختگان، خصوصاً نسل جوان، از این اثر گرانبگر شده است.

بیّنات: با توجه به ترجمه‌ی الحیاة آیا در این ترجمه نکته خاصی را نسبت به ترجمه‌های مشابه می‌بینید؟

دکترصادق آینه‌وند: ترجمه‌ی الحیاة، دقیق‌ترین ترجمه‌ای است که می‌شناسم، مرحوم استاد احمد آرام - رحمة الله علیه - ترجمه می‌کردند و استاد فرزانه حکیمی و اخوان، مراجعه و تطبیق می‌کردند. و من شاهد بودم که کار ترجمه‌ی این اثر چند برابر دیگر ترجمه‌های عصرمان وقت می‌برد.

بر این اساس می‌گویم: این ترجمه هم مثل اصل اثر، ممتاز است و منحصر.

بیّنات: درباره‌ی زندگی و شخصیت استاد حکیمی چه نکاتی را قابل یادآوری می‌بینید.

دکترصادق آینه‌وند: این استاد فرهیخته را بیش از بیست و چند سال از نزدیک و بیش از سی سال است که از دور می‌شناسم. نکاتی از اخلاق و صفای باطن و غیرت دینی و دلسوزی و مردم‌دوستی ایشان می‌دانم که چون می‌دانم استاد فرزانه دوست ندارند که آن خصوصیات را ذکر کنم، می‌گذرم و اگر خدای متعال رخصت عنایت کرد، در جای دیگری در آینده به آن‌ها اشاره خواهم کرد تا مردم عصر ما، قوت دینی، قدرت علمی، توکل بر حق و قناعت و مناعت و ولای اهل بیت (ع) را یک‌جا با دوستی مردم و دلسوزی بر خلق خدا ببینند و دریابند که اساس تقوا دو چیز است:

۱) التعظیم لامر الله؛

۲) والشفقة علی خلق الله. [حدیث نبوی]

تنها به نکته‌ی اشاره می‌کنم، روزی در محضرشان بحث از جوانان بود، استاد با نگرانی فرمودند، اگر بعضی از این جوانان پا از جاده صواب برون نهاده‌اند آیا نباید بیشتر

مارا نگران کند، مگر نه این است که اینان بر ولایت اهل بیت سلام الله علیهم اجمعین می‌روند و محبت آن بزرگان را در دل دارند. من در چهره‌ی استاد برقی دیدم که ناشی از غیرت دینی و شجاعت بیان آن بود و دو امر را گوشزد می‌کرد:

- ۱) خودمان را باید توییح کنیم که برای کمک به موالیان اهل بیت (ع) چه کرده‌ایم؟
- ۲) این جوانان بارقه‌های محبت اهل بیت در دل دارند، چه کسی می‌تواند غیر دلسوزانه علیه آن‌ها حکم صادر کند. این‌ها مورد توجه خدا و موالی اولیای خدا به شماراند و در یک قبیله‌ایم. باید زبانمان با دلمان یکی باشد تا مدد الهی هم فرارسد.

بینات: با توجه به واقعیت‌های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، و ... در روزگار ما، آیا عدالتی که در الحیاة طرح شده است تا چه اندازه قابل اجراست؟

دکتر صادق آینه‌وند: جوهر و مضمون آن‌چه که در مجموعه‌ی شریفه الحیاة به چشم می‌خورد، با همه‌ی عصرها و برای همه‌ی نسل‌ها سازگار است. و البته عدالت در قدم اول متوجه مسئولان و کارگزاران است. البته اگر این قوم بتوانند در مدت مسئولیت در رفتار و کردار به عدالت بروند، مردم هم خود می‌گیرند و با آن انس پیدا می‌کنند. امیر مؤمنان (ع) فرمودند: شما همه نمی‌توانید چون من عمل کنید ولی تلاش کنید تا سنجیتی در رفتار و کردار با من پدید آورید. و استاد فرزانه حکیمی می‌فرمودند: ما هم نمی‌توانیم چون آن بزرگان عمل کنیم ولی باید تا حد توان خود را به آن بزرگان نزدیک کنیم و در مثل می‌فرمودند: فلان هنرمند سینما چگونه نقش یک شخصیت تاریخی را بازی می‌کند، مسئولان ما هم باید چنان کنند.

با این حساب، شکی نیست که آن‌چه در مجموعه‌ی شریف الحیاة آمده قابل اجرا است، ولی مسأله به مجریان برمی‌گردد و پذیرش زمانه، که در گروه نخست تهذیب نفس و ورع می‌خواهد و در گروه دوم، تمرین و تقریب و تحمل و طاقت. من گمان می‌کنم که طاقت و تحمل مردم در هر زمانه، بیش از حد انتظار بوده است.